SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 209. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, NOVEMBER 3, 1989. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 3-го ЛИСТОПАДА 1989 Ч. 209. РІК XCVI

ВІДБУВСЯ XIX КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД В ЗСА

Союзівка. — Тут традиційним вже звичаєм пластуни провели два повні дні нарад і плянування, відбуваючи свій XIX з черги Крайовий Пластовий З'їзд в днях 14 і 15-го жовтня ц.р.

146 делегатів, які репрезентували 164 голоси, і кількасот гостей заповнили велику залю „Веселки", де святочно відкрив з'їзд голова КПС пл. сен. Ігор Сохан та попросив до відмовлення молитви пластового капеляна УКЦ пл. сен. Богдана Смика. Одноіхвилинною мовчанкою згадано довгу чергу тих пластунів, що відійшли в останніх двох роках на Вічну Ватру. На початку зборів голова КПС відчитав також привітального листа від Начального Пластуна пл. сен. Юрія Старосольського, уступаючий голова пл. сен. І. Сохан, його перший заступник голова сектора організації і зв'язку пл. сен. Андрій Бігун та дрібні поправки-доповнення до звітів зложили інші діловоди.

В дальшому слово забрала голова Крайової Пластової Ради Ольга Кузьмович, яка зробила коротку аналізу сьогоднішнього стану Пласту в ЗСА, нав'язуючи цей стан до подій, які відбуваються в Україні і до завдань, які саме тепер стоять перед пластовим проводом.

Після обідової перерви переведено дискусію і запити до друкованих та усних звітів, на які давали відповіді поодинокі діловоди уступаючої КПС.

(Закінчення на стор. 4)

Голова ГПБ пл.сен. О.Гаврилюк відбирає приречення: (справа): пл. сен. О. Кузьмович, пл. сен. І. Сохан і пл. сен. Ю. Раковський, станичний із Лос Анджелесу.

який із-за поганого стану здоров'я не міг прибути. Відчитано також привіт від Митрополита УКЦ в ЗСА і пл. сен. Стефана Сулика.

Учасники з'їзду обрали Президію в особах пл. сен. Юрій Савицький — предсідник, пл. сен. Володимир Базарко — заступник і секретарі: ст. пл. Дарія Ковч і ст. пл. Маркіян Гаврилюк.

В імені Головної Пластової Булави особисто привітав учасників з'їзду голова її пл. сен. Орест Гаврилюк.

Окремим святочним актом передано Володимирові Квасові, довголітньому приятелеві пластунів, грамоту Добродія Пласту.

Після прийняття порядку нарад обрано ряд комісій і приступлено до усного доповнення звітів. Звітував

М. ГОРБАЛЬ І, М. РУДЕНКО ВИСТУПЛЯТЬ У БАВНД БРУКУ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — В неділю, 5-го листопада ц.р., в годині 3-ій по полудні тут в приміщенні Дому Української Культури виступить Микола Горбаль, поет, композитор, довголітній український політв'язень, член Виконавчого Комітету УГС і учасник та активіст Народного Руху України за Перебудову. В зустрічі візьме участь голова Закордонного Представництва УГС Микола Руденко. Тема зустрічі: Діяльність УГС в Україні; Події в Україні — наша спільна справа; Запитання і відповіді.

ЛЬВІВСЬКІ ВЛАСТІ ПОЧАЛИ КОНТАКТУВАТИСЬ З НЕФОРМАЛАМИ

Львів (УГС). — Зорганізована львівська громадськість, що на 25-го жовтня заповіла страйк попередження на знак протесту недемократичного закону про вибори, знайшла найкращі заходи як примусити представників влади рахуватися з волею народу. Що у Львові поволі міняється атмосфера громадсько-політичних стосунків між владою та громадянами, згуртованими у різних неформальних організаціях, пізнати вже з того факту, що представники адміністрації міста запрошують представників неформальних організацій на обговорення деяких проблем.

Посадник Львова Богдан Котик радився з представниками неформальних організацій у вівторок, 24-го жовтня, як провести у Львові день Першого Листопада, коли у 1918 році було проголошено Західньо-Української Народну Республіку і захоплено владу у Львові. Секретар міськкому Волков знову ж запропонував поставити наново хрести на могилах січових стрільців після того, як міська влада і органи безпеки по-варварськи нищили їх тому 20 років. Дальша тема цих обговорень, це як провести вибори у Львові. В цім виявляється вже страх власть імущих перед новим провалом, який вже пережили весною цього року.

У середу, 25-го жовтня, заступник прокурора області Іван Заплотинський викликав на розмову Богдана Гориня, голову Львівської Філії УГС, члена комісії розслідування побоїща 1-го жовтня у Львові. Мова йшла саме про ці події. Прокуратура, що зі свого боку займається цим розслідуванням і хоче представити справу як вияв самооборони міліції перед нападами демонстрантів, стривожена сотнею документів і свідчень, що їх зібрав Б.Горинь від учасників походу і потерпілих. Заяву прокурора Заплотинського, що прокуратура зібрала масу залізяччя та каменів, що їх мали нібито демонстранти зі собою, Б. Горинь не потрактував серйозно і заявив, що того матеріялу можна було вдостать після зудару набрати десь в іншому місці.

Дуже цікаво також спостерігати реакцію преси на активність громадськости. В той час, коли газети „Радянська Україна" і російськомовна „Правда Украины" змальовували з'їзд Народного Руху України за Перебудову та мітинг 22-го жовтня у Києві у звичному для них агресивно-ворожому стилі, то кореспондент „Робітничої Газети", що прибув до Львова на спільну нараду представників міської влади з лідерами неформальних організацій, після наради попросив запис розмови з Богданом Горинем. Кореспондент заявив, що спільна нарада справила на нього надзвичайно сильне враження і продемонструвала як далеко просунувся Львів у бік демократизації. Він зазначив, що Києву потрібно не менше шести місяців аби наздогнати Львів.

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ВКР УГС

Київ (ПС УГС). — Тут в неділю, 1-го жовтня ц.р., відбулося чергове засідання Всеукраїнської Координаційної Ради УГС, на якому були присутні представники Вінницької, Волинської, Донецької, Дніпропетровської, Житомирської, Запорізької, Київської, Львівської, Московської, Одеської, Полтавської, Рівенської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Чернівецької, Чернігівської філій УГС.

Напередодні Виконавчий Комітет УГС (ВК) в присутності представників кількох філій розглянув питання про підготову до установчого з'їзду УГС. У зв'язку з кампанією навколо нового виборчого закону, що вимагає зосередження всіх сил УГС, вирішено перенести установчий з'їзд УГС на пізніший час. Остаточну дату буде визначено на наступному засіданні Всеукраїнської Координаційної Ради (ВКР) в листопаді ц.р. На засіданні Виконавчого Комітету заслухано два проекти програмного документу УГС, що їх підготували Левко Лук'яненко та Вячеслав Чорновіл. Вирішено на обговорення Всеукраїнської Координаційної Ради не представляти, а передати їх редакційній комісії для вироблення єдиного проєкту, ознайомивши з ним також актив УГС. На ВКРаду вирішено винести тільки обговорення питання про те, якою має бути УГС надалі, — централізованою політичною партією, чи федеративною політичною організацією надпартійного типу, а також про подальшу назву УГС.

На засіданні, яке вів голова ВК Л. Лук'яненко, спершу розглядали питання про працю на Кубані. Вирішено скерувати на Кубань Матусевича, відновивши його керівником секції зв'язків з українцями поза межами УССР в межах СССР. На прохання кубанців, ВКР закликала посилати українські книги на адресу: Новоросійськ, Малая Земля, с. Федотовка, 6/77, Дербовику Леоніду Ефимовичу.

Розглянуто питання про організаційні структури УГС за кордоном. Вирішено створити там не філії, а групи сприяння. Під цим кутом зору ВК доручив вид-

(Закінчення на стор. 4)

Українці-католики виходять з підпілля, — пише „Н.Й.Таймс"

Ню Йорк. — У почитному щоденнику „Ню Йорк Таймс" з неділі 29-го жовтня ц.р., появилася обширна стаття кореспондентки Естер Б.Файн, у якій вона описує 40-літнє підпільне існування Української Католицької Церкви в Західній Україні.

Кореспондентка точно подає процес насильної ліквідації УКЦеркви в 1946 році, коли Сталін жорстоким ударом по українському націоналізмові в західніх областях України дав наказ виарештувати священиків, монахинь, єпископів і мирян і позамикати всі церкви. Одначе, як пише кореспондентка, не вдалося Москві викорінити 1000-літньої віри, яку мільйони зуміли зберегти у підпіллі. Тепер після 40 років підпільного релігійного життя вірні тут вірять, що совєтський уряд в скорому часі злегалізує їхню Церкву.

В дальшому стаття коментує поїздку Михаїла Горбачова до Риму на зустріч з Папою Іваном Павлом II, як і про бажання Горбачова нав'язати нормальні дипломатичні стосунки з Ватиканом. Підкреслює кореспондентка й те, що нормалізацію стосунків Папа Іван Павло II узалежнює від легалізації Української Католицької Церкви в Україні. Велику віру в позитивне полагодження цієї справи виявив Єпископ Володимир Стернюк, який очолює УКЦ в Україні, урядуючи в тісному мешканні у Львові. „Ватикан має моральне значення в цілому світі, а М. Горбачов потребує схвалення та підтримки від цього великого морального авторитету", — сказав Владика Стернюк.

Названа кореспондентка „Ню Йорк Таймсу" добре ознайомлена з історією УКЦ від часів Берестейської унії по сьогоднішній день, включно з доказами та документацією, що до недавна оспівуваний совєтськими властями Синод з 1946 року був насильною, а не добровільною, злукою з Російською Православною Церквою. Вона в своїй статті підкреслює, важливі моменти підпільного виховання нових священиків, згадує також про ті проблеми, що грядуть перед совєтськими властями коли УКЦ буде злегалізована, зокрема коли йдеться про повернення всіх церков та дібр УКЦ. Немалою буде також проблема з провідниками Російської Православної Церкви, які публічно заявлялися проти легалізації УКЦ, бо не хочуть втратити свого авторитету та майна в Україні. Естер Файн твердить, що СССР старається поліпшити свою репутацію в очах світової публічної опінії, тому апробата Папи була б для Горбачова великим успіхом. На думку Е.Файн можливості легалізації УКЦ зростають з дня на день, почавши від нового партійного провідника КП України Володимира Івашка, який в інтерв'ю заявив, що уніяти мають таке саме право на визнавання своєї віри, як і російські православні.

Найбільшою познакою зростаючих надій, на думку Е. Файн, є глибока віра тих, що вийшовши з катакомбів заявляють перед цілим світом без страху, хто вони і якої віри. Кореспондентка наводить слова вчительки зі Львова Люби Довгої: „Держава контролює нашим життям, але не нашими душами".

В КИЄВІ ПОСВЯТИЛИ ХРЕСТ НА МОГИЛІ УСС-ІВ

На нагробному пам'ятнику жовтими літерами на блакитному тлі є напис: „Тут поховані бійці Студентського Куріня Січових Стрільців, що загинули 30-го січня 1918 року, захищаючи Київ і справедливість від большевицької навали".

Київ (УПА). — У суботу, 14-го жовтня ц.р., на Замковій горі посвячено хрест на могилі 70-ох січових стрільців, що загинули у 1918 році, захищаючи Київ від большевицьких військ. Могила й хрест були відновлені членами київської організації СНУМ. Потім Панахиду відправив священик УАПЦ о.Методій Андрущенко.

Присутніх було близько 5,000 осіб, серед яких було двоє народних депутатів — Конєв (Дніпропетровське) та Куценко (Полтава). Над могилою загиблих героїв схилилось кілька десятків блакитно-жовтих прапорів.

Після закінчення релігійних відправ зі словом пошани до пам'яті українських воїнів виступили представники СНУМ, НРУП, УГС та УНДЛ: Дмитро Корчинський, Олесь Федорук, Олесь Шевченко та Євген Чернишов, а також представниця Марійського Товариства „Милосердя" зі Львова. Вони говорили про сучасні завдання в змаганнях за незалежну Україну.

Зібрання закінчилося співом гимну „Боже великий, єдиний" та пісень січових стрільців.

Великі сили міліції та спостерігачів не втручалися.

(Закінчення на стор. 3)

ЛИТОВСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОГОЛОСИЛИ ПАРТІЙНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Москва. — Як повідомило московське радіо, керівники Литовської комуністичної партії повідомили про намір найближчим часом відокремитися від КПСС і виступити в майбутньому як самостійна політична організація.

Перший секретар Литовської комуністичної партії Альгірдас Бразавскас заявив, що перехід республіки до економічної незалежности повинен супроводжуватися відповідними політичними кроками. „Не можна сказати, що наше рішення підтримають всі без винятку комуністи, — сказав А. Бразавскас. — Ми, однак, вживемо всіх заходів, щоб уникнути розколу партії".

Як повідомляє кореспондент пресового агентства Ассошіейтед Пресс, минулого тижня литовські комсомольці вже прийняли рішення про вихід з Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді (ВЛКСМ). Нова республіканська організація буде тепер називатися Комуністична спілка литовської молоді. ЦК ВЛКСМ не протестував проти рішення литовців. Між Москвою і Вільнюсом ведуться переговори про остаточний перерозподіл конкретних функцій.

Як повідомив телефоном член Литовської гельсінкської групи Вітавтас Богузіс незалежна Комуністична партія продовжить тісну координацію своєї діяльности з іншими комуністичними партіями і організаціями як в Совєтському Союзі, так і за його межами.

У СВІТІ

КИТАЙ УСУНУВ ДВОХ гонгконгських членів комітету, завданням якого є виготовити проєкт конституції для цієї британської колонії, яка у 1997 році має повернутись під китайське володіння. Обидва були явними прихильниками студентських заворушень минулої весни у Пекіні. Офіційно Нове китайське пресове агентство заявило, що постійний комітет Національного народного конгресу, тобто китайський парлямент, усунув Шето Вага та Мартина Лі за їхнє „вороже наставлення до китайського уряду".

В АМСТЕРДАМІ, ГОЛЛЯНДІЯ, офіційні амбасади Західньої Німеччини подали до відома, що Західня Німеччина нагородила своїм найвищим цивільним відзначенням голляндську жінку, яка переховувала Анну Франк та її родину під час німецької окупації Голляндії. Згадана жінка це 80-літня Мір Гіс, яка отримає Федеральний хрест заслуги першої кляси за те, що переховувала родину Франків від 1942 до 1944 року.

ГОЛОВНИМ ПРОМОВЦЕМ в Кремлі на святкуваннях большевицької революції буде голова КГБ і протеже президента Михаїла Горбачова 65-літній Владімір Крючков, якого минулого року піднесено до повного члена Політбюро. Вирізнюючи В. Крючкова спеціяльними почестями — в 1970-их роках він був членом совєтської місії до Організації Об'єднаних Націй та очолював станицю нюйоркського КГБ, — М. Горбачов дає до зрозуміння, що КГБ є остоєю перебудови і що ніхто не повинен думати, що КГБ втратило свою силу.

У МІСЦЕВОСТІ БЕЙТ САГУР на окупованій Ізраїлем території західнього побережжя ріки Йордан, мешканці у вівторок, 31-го жовтня ц.р. радісно святкували свою перемогу. Причиною цієї радости було знесення військами Ізраїля шеститижневої облоги їхнього містечка та усунення всіх рогачок на дорогах. В облогу взяли ізраїльтяни містечко Бейт Сагур тому, що більшість мешканців це палестинці, які відмовились від плачення податків Ізраїлеві. Мешканці твердять, що перемога за ними, бо податків вони таки не заплатили, а урядові чинники Ізраїля заявляють, що вони таки свого доверщили, бо за неплачення податків конфіскували особисте майно мешканців і в той спосіб стягнули свої податки вартістю 1.5 міл. дол.

ЗВАЖИВШИСЬ НА НЕБЕЗПЕЧНИЙ політичний крок в ділянці споживчих цін, совєтський міністер фінансів Валентин Павлов вийшов з пропозицією негайно підвищити ціни на папіроси, пиво та інші ласощі. Пропозиція підвищити ціни на ласощі є однією з познак, що кремлівські економісти після довшого уникання цього делікатного питання зосереджують свою увагу на підвищенні цін на споживчих продуктах. Інші офіційні чинники говорять, що вже в наступному році уряд дозволить на те, щоби ціни дизельного палива, цементу та сталі були встановлювані торговельним ринком. Говорилося й про те, що знесення контролі цін на такі підставові продукти, як м'ясо та хліб буде введено в скорому часі,як тільки будуть встановлені межі для тих, що мають заморожені заробітки. В.Павлов пояснював, що дохід із підвищених цін на папіроси, пиво та інші ласощі є потрібний щоби забезпечити плату громадських зобов'язань, що їх вимагає совєтське законодавство, включно із платнями роздратованих поїздових працівників, поліції та учителів. Але Верховна Рада відкинула пропозиції Павлова.

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша досягла компромісу з Конгресом у вівторок, 31-го жовтня ц.р., зрушивши справу мінімального заробітку з мертвої точки. З 3.80 дол. за годину мінімальний заробіток зросте на 4.25 дол. за годину в 1991 році. Компроміс був досягнений після того, як у червні ц.р. президент Дж.Буш відкинув пропозицію збільшити мінімальний заробіток за годину на 4.55 дол. Починаючи від 1981 року мінімальна платня була 3.35 дол. за годину.

ПРЕЗИДЕНТ ЩАДНИЧО-ПОЗИЧКОВОЇ спілки ім. Лінкольна Чарлз Ч. Кітінг, мол., опинився під слідством тому, що впродовж трьох з половиною років він виплатив собі та членам своєї сім'ї 34 міл. дол. із грошей спілки. За три дні судового переслухання виявилося, що крім того, що Ч. Кітінг виплатив членам своєї сім'ї 18 міл. дол. у формі платні та премій, Американська континентальна корпорація, яка підлягає під спілку ім. Лінкольна виплатила 16 міл. дол. Ч. Кітінгові та його сім'ї за їх співучасть у корпорації. Все це сталося в той час, як спілка ім. Лінкольна, маючи 6 біл. дол. активу, втратила майже 2 біл. дол. через спекулятивні інвестиції.

ШУКАЮЧИ ФІНАНСОВОЇ допомоги для введення у виробництво нового пасажирського літака з 300 місцями, фірма Боїнг запропонувала трьом найбільшим летунським фірмам Японії спілку у чотирибільйоновому проєкті. Дискусії над спілкою Боїнга з Японією у виробництві цього літака типу 767X, покищо знаходяться у початковій стадії, як повідомили офіційні представники Боїнга та японських фірм. Ще не відомо, скільки технології Боїнга перейде до Японії у відплату за її інвестиції. Півроку тому велику боротьбу в Конгресі викликали дискусії про американсько-японську співпрацю над новим японським військовим літаком.

У НЕЩАСЛИВИХ ВИПАДКАХ, які сталися від неділі, 29-го жовтня ц.р., четверо моряків та 36 ракет було зметено хвилями з палуб кораблів американської військової фльоти. Двох з моряків було врятовано в Тихому океані, а двох не вдалося врятувати, один з них — в Атлянтійському океані. В неділю упав літак військової фльоти в районі Мексіканської затоки, в наслідок чого загинуло п'ять осіб, включно з пілотом.

ЩОТИЖНЕВА ХРОНІКА ПРЕСОВОЇ СЛУЖБИ УГС

• 24-го вересня у Бердичеві Житомирської області в центрі міста біля кінотеатру ім. Фрунзе зібралися члени місцевого осередку НРУП і їх прихильники для обговорення ряду важливих питань. За наказом другого секретаря обкому партії Мальцева міліція брутально схопила і затримала голову бердичівського осередку НРУП Чашового і активіста Ігоря Яковенка, яких було відвезено у міліційне відділення. Внедовзі після цього обурена свавіллям влади громада людей рушила до міліційного відділення, вимагаючи звільнити затриманих. Неподалік від відділення на демонстрантів кинулися міліціонери, б'ючи людей, в результаті чого кілька людей було поранено. Безпосередньо командував діями міліції начальник міліційного відділення Осіпов. Протести громадян все ж змусили внедовзі звільнити затриманих активістів.

• 25-го вересня у Житомирі на ряді підприємств і установ від 1-ої год. до 3-ої тривав двогодинний страйк. Під час страйку перед будинком обласного комітету зібралися тисячі жителів, які вимагали усунення першого секретаря обкому партії Кавуна і притягнення до відповідальности всіх партійних чиновників, які перешкоджали під час передвиборчої кампанії прикильників кандидата в народні депутати СССР Алли Ярошинської.

• 29-го вересня у селі Верхні Гаї Дрогобицького району Львівської області створено групу УГС, а головою вибрано Івана Клюкву. На установчих зборах групи був присутній голова Дрогобицького районного осередку УГС Мирослав Глубіж.

• 1-го жовтня у Тернополі на Співочому Полі відбувся мітинг, на якому обговорено законопроєкт про вибори і пленум ЦК КПСС із національного питання. Під кінець мітингу перед людьми виступив голова Тернопільської Філії УГС Левко Горохівський, який закликав тернопільчан 7-го жовтня вийти до обкому партії на масове пікетування-протест проти незаконних покарань активістів УГС та НРУП за організацію траурного походу 17-го вересня. 3-го жовтня міліція затримала Л.Горохівського і відвезла у міську прокуратуру, де заступник прокурора Тернопільської області Яцен-ко та начальник управління внутрішніх справ Нечаєв погрожували йому посиленими покараннями і гривною до 2,000 карбованців за організацію пікетування.

• 1-го жовтня у Бродах Львівської області відбувся 5-тисячний мітинг для обговорення законопроєктів про вибори до Верховної Ради УССР. На мітингу виступили голова Товариства Української Мови Дмитро Чобіт, народні депутати Ростислав Братунь і Юрій Сорочик, члени УГС зі Львова Олег Петрик і Роман Кобрин та інші. Мітинг ухвалив підтримати альтернативний законопроєкт про вибори, запропонований депутатами. На мітингу також було висловлено недовір'я першому секретареві бродівського райкому партії Данилюкові, відомому реакціонерові та українофобові.

• 2-го жовтня у Харкові у Київському районному суді суддя Донець засудила активіста НРУП Старунова на 1,000 карб. кари. Причина покарання: організація 26-го вересня походу протесту проти засудження на 15 діб члена СУМ Андрія Черемського.

• 3-го жовтня у Червонограді Львівської області на всіх шахтах проведено попереджувальний страйк на знак протесту проти того, що затягується виконання ряду вимог, поставлених під час недавніх страйків. Шахтарі також висловили недовір'я керівництву профспілки шахтарів.

• 3-го жовтня члени Тернопільської Філії УГС Левко Горохівський і Василь Турицький разом із членами Ради Тернопільського Відділу НРУП Василем

(Закінчення на стор. 4)

РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ У ГАНТЕРІ

Гантер, Н.Й. — Місцева громада й околиця у Кетскильських горах відзначатимуть в неділю, 5-го листопада ц.р., роковини Листопадового Зриву.

Зараз після Богослужби у місцевій церкві св. Івана Хрестителя відбудуться святочні сходини у мотелі „Ксеня".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association ... Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda ... 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)
Subscription ... year $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members ... year $15.00 Change of address $1.00 Make checks, money order payable to: Svoboda
Postmaster, send address changes to:
... Montgomery Street, Jersey City, N.J. ...
(201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-...
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси $1.00
Чеки, money orders виставляти на: Svoboda
... Jersey City, N.J. 07303

Ричард Ніксон у Китаї

Дня 21-го лютого 1972 року 37-ий з черги президент ЗСА Ричард Ніксон прилетів до Пекіну, прийнявши запрошення від тодішнього комуно-китайського диктатора Мао Дзедонґа. Ніксон уперше започаткував нормалізацію відносин між Америкою і суходільним Китаєм, бо до того часу Америка не визнавала тамошнього комуністичного режиму. Взаємини цих двох країн були постійно напружені. Першим дипломатичним представником ЗСА у Китаї був Джордж Буш. Тепер стосунки їх змінилися і змінилися ролі окремих осіб. Джордж Буш є президентом і Ричард Ніксон полетів у дипломатичній місії, також на запрошення від китайського уряду. Обидва вони — Ричард Ніксон і Джордж Буш знають відносини у Китаї і тамошню партійно-державну верхівку як мало хто інший. Одно пригадує час з - перед 17-ти років: масакра, яку у червні цього року комуністичний уряд Китаю перевів проти маси студентів і робітників, демонструючих за демократизацію режиму, зіпсувала добрі стосунки між цими двома великодержавами. Наче символом знову напруженої ситуації між Вашінґтоном і Пекіном є подружжя китайських інтелектуалів Фанґ Лічі і Лі Шуксіян: вони належали до проводу свободолюбного руху в Китаї і їм пощастило схоронитися у будинку американської амбасади. Китайські власті вимагали видачі цієї пари, але амбасада відмовилася і з свого боку вимагала, щоб дозволити цим мирним політичним противникам переїхати до Америки із забезпеченим переїздом на летовище. Комунокитайська влада відмовляється зробити це, тавруючи назване подружжя, як „злочинців, зрадників свого народу".

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" у своєму обширному дописі з Пекіну з 28-го жовтня ц. р., Ніколас Крістоф, сумнівається, чи Ніксонові вдасться врятувати подружжя Шуксіян та чи Ніксон взагалі буде заторкати цю справу. Він має, мовляв, важливішу місію: направити стосунки між Вашінґтоном і Пекіном. Про це він нараджувався перед своїм від'їздом з президентом Бушем і обіцяв скласти Бушеві на письмі докладний звіт з цієї шестиденної візити та подати свої рекомендації. Зараз після свого приїзду до Пекіну і на бенкеті, що видано в його честь, він називав себе „давнім приятелем" Китаю і він, Ніксон, має таку марку у китайському суспільстві.

На покращанні китайсько-американських взаємин залежить обом сторонам. Припинення туристики до Китаю, значне сповільнення міжнародної торгівлі — це болюча матеріяльна втрата для Китаю. Ще болючішою моральною сторінкою є створена на Заході опінія про Китай, країну із найстаршою культурою, як країну з дикунською владою. Ніксона вважали як творця військово-політичної „осі" Вашінґтон-Пекін-Токіо". Щоб у Москві такого не думали і щоб і так хронічно напружені американсько-совєтські взаємини ще гірше не зіпсувались — Ніксон був першим американським президентом, який відвідав також Москву. Це було за ери Брежнєва. Тепер, за ери Ґорбачова загроза третьої світової війни змаліла, проте все ще Америці і цілому бльокові НАТО залежить, щоб Китай був прозахідній.

Нема ніякого сумніву, що у своїх розмовах з партійно-державними китайськими лідерами Ричард Ніксон, державний муж — дипломат високої кляси, зручно, делікатно, але ясно вказував на помилку, якою була військова масакра цих хто демонстрував за більшу свободу. На цьому місці була вже мова, що Китай опинився на роздоріжжі, з одного боку тамошня верхівка вже свідома зробленої помилки, з другого — вона плянує зупинити масовий виїзд китайської молоді до Америки на університетські студії, бо тут, в Америці, ця молодь насякає антикомуністичним демократичним духом.

У цьому самому дописі в „Ню Йорк Таймсі" сказано, що швидко після від'їзду з Пекіну Ніксона — має приїхати туди державний секретар Ричарда Ніксона, Генрі Кіссінджер, який, як дорадник Ніксона у справах крайової безпеки, докладно перевірив, що ніколи вже Китай і Совєтський Союз, не замиряться на протиамериканській базі. Відвідини Горбачова у Пекіні в червні цього року потвердили той обрахунок. Ґорбачову залежить на допомозі від Америки для його „перебудови", а не на повороті холодної війни.

Звіт Ніксона Бушеві — запишиться тайною. Але ані Ніксон ані Кіссінджер не рішились би їхати до Китаю, якби згори не мали певности, що їхня подорож буде успішною.

Н. Осока

МОСКОВСЬКА ПРЕСА ПИШЕ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКЦЕРКВИ

III.

На з'їзді народних депутатів у Москві делеґати від України Ростислав Братунь, Роман Федорів, Юрій Сорочик та Іван Вакарчук подали до Президії депутатську заяву з вимогою звернути увагу на мільйони вірних УКЦ, які понад 40 років позбавлені храмів і змушені молитися, вінчатися та хрестити дітей таємно. Депутати вимагали створити урядову комісію для вивчення цієї проблеми. Але відповіді не отримали так само, як її не отримали й вірні УКЦ на свої численні звернення до різних совєтських урядових установ.

„Чи варто після цього дивуватися, — пише Г. Рожнов, — що активісти УКЦ, серед яких підібрана найрізноманітніша публіка, шлють петиції до Ватикану, у Конгрес ЗСА, учасникам Віденської наради, генеральному секретарю ООН, домагаються зустрічі в Москві з Роналдом Реґеном і секретарем Ватикану Кардиналом Авґустіно Касаролі. І треба відзначити, що кожний закордонний адресат негайно відгукувався на ці звернення нехай лише словами співчуття і підтримки. А ми отим замовчуванням ніби намагаємось ще підбурити страсті..., бо як тепер з'ясувалося, гонима і ніби вже неіснуюча УКЦ зберегла не лише багатотисячну паству але й своїх священиків та ієрархів. У Львові можна побачити Архиєпископа Володимира Стернюка і Єпископа Филимона Курчабу, в Івано-Франківському — Єпископів Софрона Дмитерка і Павла Василика, в Закарпатті —Єпископів Івана Семелія, Йосипа Головача та Івана Маргитича. УКЦ має три духовні семінарії й кілька монастирів, що діють з дотриманням усіх правил конспірації".

Далі автор з'ясовує, що УКЦ не лише не прагне конфронтації, але й шукає діялогу та співпраці з православієм. Наприклад, в грудні минулого року Марійська Група „Милосердя" звернулася до православних священиків церкви св. Миколая з проханням провести спільний Молебень за спокій душ загиблих у Вірменії від землетрусу. Їм відмовили, заявивши, що не можна спільно молитися з прихильниками віри, яка не існує. Однак вірні УКЦ не втрачали надії, вважаючи православних братів і сестер не винними в тому, що влада використовує Церкву в своїх імперських інтересах.

Вперше разом з католицькими священиками Волошиним і Лесівим відправив Службу Божу православний священик із села Стара Сіль Городокського району о. Низькогуз 26-го лютого ц. р. під час екуменічної Панахиди по Тарасові Шевченкові. Після Богослуження священики здійснили поцілунок примирення. На Богослуженні було 25,000 вірних.

Спільний Молебень під відкритим небом відбувся й 16-го квітня біля колишнього монастиря Босих Кармелітів, де відправили Панахиду по жертвах Чорнобиля з участю 29,000 вірних.

Є в Західній Україні й чимало римо-католиків та православних. Але леґальні Церкви в останні два роки не були скривджені владою, пише автор, бо 1988 року „у Львівській області нараховувалось 10 костьолів і 578 православних церков, а тепер римо-католики освятили ще десять, а православні — ще 700 храмів". Ці цифри не раз називали і в Києві, і у Львові, але радість затьмарюється тим, що й тут є потаємний розрахунок. Справа в тому, що численні порожні і замкнені храми притягують ще численніше число греко-католиків, які змушені молитися в полях та лісах. Були випадки самовільного захоплення порожніх храмів. Тому влада й поспішає передати їх Російській Православній Церкві. А православного священика о. Низькогуза з села Стара Сіль за поцілунок примирення „зняли з роботи". Тоді о. Низькогуз публічно зрікся православія і, за згодою своїх парафіян, почав правити Служби Божі в тій же церкві тільки за греко-католицьким обрядом. При цьому люди, котрі вирішили триматися православної віри також не були покривджені, бо в цьому і в сусідньому селі мали нагоду молитися в двох церквах.

Львівська епархія РПЦ не могла простити о. Низькогузові і Митрополит Никодим направив у Стару Сіль 11 священиків, очолюваних благочинним о. Біликом, аби вони здійснили в церкві соборне Богослужения. Але тисячі греко-католиків, що зібралися біля храму, не пустили в середину прибулих священиків. РПЦ втратила свої парафії також у селі Купичволя, Нестерівського району та в селі Сусолів на Самбірщині. Таким чином, через заборону і небажання дивитись правді в очі, конфронтація між українськими католиками та урядом і РПЦерквою зростає.

Який же вихід із ситуації? З подібними питаннями звертався Рожнов до керівників у справах релігій, до керівників Римо-Католицької та Російської ПЦ, до депутатів ВР СССР. Ось що відповів голова Ради у справах релігій при Раді Міністрів УССР М. Колесник:

„Перш, ніж ставити питання про реєстрацію, заново створювана церква повинна виробити своє віровчення, свій устав, програму, обговорити і прийняти їх на репрезентативному Соборі. Але ж цього немає!"

Цей керівник Ради у справах релігій не знає чи не хоче знати, що віровчення, і канони, і обрядність УКЦ існують вже чотири сто

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Метаморфоза залізниці

Від пропам'ятного 27-го жовтня 1825 року, коли Джордж Стівенсон, винахідник парового льокомотива, попровадив перший залізний поїзд, із Стоктону до Дарлінґтону, проминуло 164 роки. За той час багато змінилося у світі, а найбільше змінилася сама залізниця, яка проснувала густою мережею сталевих рейок цілу нашу плянету, збільшила десятикратно свою швидкість та змінила парові льокомотиви на електричні. В той спосіб залізниця, з несміливої, експериментальної попелюшки перетворилася у запашний технологічний квіт, який сп'янив цілий світ величчю свого задуму, простотою свого транспорту та, відносно, великою безпекою їзди.

Але, як відомо, все пливе, усе зміняється. До таких змін слід зарахувати також два нові комунікаційні винаходи: автомобіль (1885) та літак (1903). Перший був европейською дитиною, що її спочатку адоптувала Америка, а другий американською, яку спочатку пригорнула Европа але, яка згодом добилася у ЗСА вершин своєї слави.

Обидвом винаходам забрало проте приблизно 50 років часу щоб стати масовими засобами транспорту та здетронізувати залізницю з її панівної ролі у світі.

Але панування нових пришельців було відносно короткотривале, з уваги на вторгнення на світовий ринок нафтового ембарґо в 1970 роках, яке зумовило п'ятикратне збільшення цін пального та кількакратний зріст коштів переїзду літаками, що, поряд щораз частіших терористичних атак та летунських катастроф, щораз більшого забруднення довкілля, затруєння повітря, врешті щораз більшого загущення летунської комунікації на летовищах, а автомобільної у великих містах та на автомобільних шляхах, призвело до раптового звороту індустріяльного світу до залізничого транспорту, на початку 1980 років.

І сьогодні, на наших таки очах, проходить метаморфоза залізниці в цілому індустріяльному світі. Найшвидше за всіх очунялася Японія, яка за декілька років зуміла перебудувати докорінно густу мережу своїх залізничих рейок, виелімінувати в них великі закрути, круті підноси та гострі з'їзди. Поряд з перебудовою рейок, вона змодернізувала теж свій залізничий інвентар, заступивши свої парові льокомотиви — електричними, а свої доцьогочасні старі вагони, — новими, аеродинамічними, нутро яких нагадує тепер, радше літак, ніж залізничий вагон. Ті всі зміни дали змогу збільшити швидкість японських поїздів із 150 до 200 км. на годину, а на головній маґістралі (Токіо-Осака), від 180 до 220 км на годину. Ці швидкобіжні поїзди, мають офіційну назву „Токаізо", а популярну „Блакитний експрес", від блакитної барви їх вагонів.

Слідом за Японією, пішла Франція із своєю супершвидкісною залізничою системою „T.G.V," („Train a grande vitesse") — себто поїзд великої швидкости. У противагу японському „Блакитному експресові", французький „T.G.V." має помаранчеву барву. Але це не єдина різниця, бо коли в Японії більшість залізничих рейок пристособлені до великих швидкостей поїздів, залізнича система Франції користується комбінацією нових і старих рейок.

Серцем цієї залізничої системи вважається столиця Франції, Париж, з якого ведуть швидкобіжні рейки до Ліону, із залізничою сполукою до Ніцци та Марселю, над Середземним морем, а у північному напрямі, до міста Ліль, з її залізничою сполукою із столицею Бельгії, Брюсселею.

З Ліону веде залізнича сполука до Швайцарії та її головних міст: Льозанни, Берна та Женеви. В напрямі Атлантійського океану веде залізнича сполука крізь вузлову станцію в місті Ля Ман, безпосередньо із паризької станції Монтпарнас. Скорість швидкобіжних поїздів дорівнює 150 миль на годину. Під теперішню пору, далекобіжними поїздами користується у Франції річно 17 мільйонів людей.

Далеко позаду залишилася Італія, із своїм швидкобіжним експресом „Pendolino" (малий маятник), який „коливається" невпинно, поміж містами Римом та Міляном, із швидкістю 100 миль на годину.

Але найбільшу метаморфозу переходить сьогодні державна залізниця Західньої Німеччини, швидкобіжна система якої ICE (Inter-City ekxpress), на шляху Мюнхен - Ґановер, дорівнює швидкості 125 миль на годину, з прицілом її збільшення в 1991 році до швидкості 180 миль на годину. Вагони цього експресу розмальовані на біло, з додатком червоно-синіх смуг. Тяглову силу тим експресам, подібно, як у французькій системі „T.G.V.", постачають дві льокомотиви, розташовані, одна на переді, а друга на заді поїзду. Ці експреси вивінувані першою та другою клясами, реставраційними та конференційними вагонами.

Але вершком технології у західньонімецьких залізницях, слід вважати магнетолевітаційний поїзд, що проходить саме першу фазу спроб в місцевості Еслям, на 20-милевій рейковій петлі. Цей поїзд матиме назву „Трансрапід", від назви індустріяльного підприємства, що його конструює. Він плившиме одну-четверту паля поверх бетонного напрямника шляху тихо й майже безшелесно, немов літак.

Згідно з інформаціями в пресі, два такі магнето-левітаційні поїзди будуть збудовані цією самою німецькою фірмою в ЗСА, один на Флориді, поміж летовищем в Орляндо та „Дісні Ленд" й „ЕПКОТ", другий в Каліфорнії, поміж містами Льос Анджелес та Лес Веґас. Праця над побудовою цих обидвох магнето-левітаційних залізничих шляхів почнеться в половині 1990 року. Метаморфоза сучасних залізниць в ЗСА, сповнена багатьох поліпшень і змін.

Микола Бараболяк

ПРОБЛЕМИ З НІМЕЧЧИНОЮ

Нинішня міжнародна політика — сповнена парадоксів. Хто міг подумати, скажімо, рік тому, що Мадярщина проголосить себе республікою, незалежною від Кремля, а Польща матиме ревного католика прем'єр-міністром? Тепер західньому світові „грозить" радше неприємна зміна — об'єднана Німеччина. Після закінчення війни територія на схід від ріки Ельби найшлась під совєтською окупацією. Прийшли такі прикрі переживання як бльокада Берліну в 1948-49 роках, після того прискорені заходи втягнути Західню Німеччину в оборонну систему Заходу (НАТО), пов'язане з тим поступом надавання Західній Німеччині суверенних прав, що врешті завершилось повним суверенітетом — актом 5-го травня 1955 року. До цієї пори чотири окупанти Німеччини (ЗСА, Великобританія, Франція і СССР) все ще вдавали, що спільно вирішують німецьке питання.

Вершком заходів в справі об'єднання Німеччини була конференція „Чотирьох" від 25-го січня до 18-го лютого 1954 року в Берліні, де міністер закордонних справ Великобританії, Іден, з'ясував конкретно принципи, на яких мала б заіснувати одна Німеччина: вільні вибори в усіх чотирьох окупаційних зонах, скликані на підставі тих виборів конституційної ансамблеі, де мала б бути схвалена нова конституція Німеччини. Совєтський уряд, очевидно, відкинув цю пропозицію. Місяць пізніше совєти проголосили суверенітет другої підсовєтської німецької держави „Німецької Демократичної Республіки". У відповідь на те „Заключним Актом кондонської конференції зі Західньою Німеччиною в 1954 році визнано, що ФНР є єдина уповноважена виступати на міжнародному форумі як репрезентант німецького народу. Бундестаґ схвалив закон, що кожний німець, який живе в ДНЦ, далі є громадянином ФНР, з постанови якої так видатно скористало минулого місяця десятки тисяч утікачів із комуністичної частини Німеччини.

Ми пригадали ці факти, щоб унаглядннти яскравіше цей парадокс, що коли ще тому півсторіччя Захід так побивався за одність держави німецького народу, нині це стремління німців до з'єднання в одній державі, викликає на Заході радше збентеження. Німеччина є нині безсумнівним лідером Европи. Вона теж грає провідну ролю так у Европейській Спільноті, особливо у цій, яка оформлюється як „Европа 1992", як і у оборонному союзі НАТО. Франція, колись такий непримиренний ворог Німеччини, нині бажає як найтіснішого подружжя з Німеччиною, хоч і боїться, щоб часом ця Німеччина за ціну з'єднання німецького народу, не увійшла у заблизький зв'язок із Росією. Та не тільки для Франції, але й інших народів Европи, перспектива засильної Німеччини наносить страх. Об'єднана Німеччина мала б понад 80 мільйонів населення, коли Франція усього понад 50 мільйонів. Німеччина нині третя, після ЗСА і Японії, економічна потуга. А що коли Німеччина, продовжуючи вже започаткована ну економічну політику, оволодіє майже виключно ринком Східньої Европи? А там велетенський терен збуту для німецької індустрії і технології. Усе показує на те, що Німеччині стелиться туди дорога. Колись Гітлер бажав колонізувати Росію, насадивши там Бауерів. Нинішні німці розумніші. Економічний імперіялізм, оволодіння силами продукції, забезпечує більші користи, як територіяльна експансивність. (Примітка: коли б провідники Ізраїля замість боротись з палестинцями за сотні квадратних миль території, примирились із арабами, вони володіли б нині через економіку цілим арабським світом, були б там справжніми „панами", і не лякались, що їх араби колись поглинуть). Гряде епоха, коли зброя стає зовсім непридатною для досягнення політичних цілей, а вирішальним фактором, що рішає про силу націй, є економічна сила.

Европа боїться єдиної Німеччини як політичного ґіганта. Крапка. Коли пишу ці рядки, чую, що Кренц новий комуністичний лідер Німеччини і її новообраний президент, заповідає усунення трудноців у подорожуванні для громадян ДНР. Маючи на увазі тугість німецького народу та події у Мадярщині і Польщі, зарикую твердженням, що берлінський мур буде знівельований до року, а до з'єднання двох Німеччин прийде скоріше як до 2000 року, як то пророкують знавці. Прийшли часи, де нема сили, яка стримала б стихію мас, А така стихія у поході в сателітських країнах.

Та повертаючи до німецького питання. Єдиною рацією існування двох Німеччин було і є розбіжність суспільно-політичних устроїв: демократичного і комуністичного. Коли Східня Німеччина стає, і виглядає неминучим, що стане, демократичною державою, то як оправдаєш існування в тих умовах двох німецьких держав цього високорозвиненого і патріотичного народу? Захід „бореться" за демократію, але коли мова про шкурний інтерес, то для нього і тоталітарна совєтська не така погана...

Цей парадокс особливо болючий для нас. Ми не можемо второпати чому такі лідери ЗСА як колишній державний секретар Шулц та й нинішній, Бейкер, ставляться так індиферентно до питання розчленування Совєтського Союзу і визвольних аспірацій українців? Америці на руку політична система, яка тримає коротко на припоні аспірації народів цієї імперії. Такий підхід до політики пояснює і німецький парадокс. Ідеалізм у політиці, а американській головно, тільки у теорії!

Іван Лесько

ПРОВІСНИКИ КІНЦЯ ІМПЕРІЇ

I.

Доля всіх імперій завжди однакова: вони народжуються, ростуть, досягають вершин могутности, розкладаючись, падають. Асирія, Вавилон, Рим, Візантія, свята Римська імперія, середньовіччя належать уже до історії. Минулися теж модерні колоніяльні потуги. Всі вони гинуть через внутрішнє знесилення їх правлячих кіл та зростання на силах поневолених ними націй.

На черзі остання колоніяльна імперія — Росія, що, так би мовити, падає поступово. Революція 1917 року принесла їй змінену назву, нову форму влади і суспільного устрою, що зуміли продовжити її животіння ще на кількадесят років, але остаточного розвалу, як виглядає, зупинити не всилі. Многодійна комуністична система довела до катастрофального економічного стану з маривом голоду й загальним незадоволенням населення та зневірою до комуністичної влади. Голос підносять також поневолені Москвою народи, домагаючись волі і державної незалежности. (Понад триста великих демонстрацій від січня 1987 року, вотум недовір'я голосуючого громадянства до партійних бонзів у березневих виборах ц. р., масові робітничі страйки, демонстрації і криваві сутички на національному тлі — це конкретні вияви загальних настроїв і ситуації).

Для багатьох істориків і політичних теоретиків катастрофальні наслідки комуністичної доктрини були видні вже після її появи в половині минулого століття і ще ясніше після її реалізації в Совєтському Союзі. І хоч большевицька пропаґанда запевняла, що її влада встановляється „на віки", то знавці суспільних і економічних законів твердили, що та влада і її імперія раніше чи пізніше мусить провалитися. Бо як не може встоятися будівля здвигнена на трухлявих фундаментах, так не має виглядів на майбутнє держава побудована на фальшивих засадах.

І тут, не без національної гордости, можемо вирізнити серед згаданих видатніших провісників — І. Франка і В. Липинського. Слід згадати теж деяких російських учених, що всупереч большевицькій пропаґанді тверезо оцінили комуністичну систему і передбачили її наслідки.

Іван Франко в 1897 році окреслив комуністичну доктрину як „релігію, основану на догмах ненависти і клясової боротьби", отже суперечну до законів життя, оскільки стимулом його розвитку, є завжди любов. Вже два десятиліття пізніше В. Липинський писав, що побудований на ненависті комунізм валиться від внутрішнього розкладу, „підрізує в корінні сам свої основи".

Щождо державного устрою, побудованого на засадах Маркса-Енґельса, Іван Франко в 1903 році передбачив (у статті „Що таке поступ"), що така держава стала би насправді „величезною народною тюрмою". Всемогутня її сила „налягла би страшенним тягарем на життя кожного поодинокого чоловіка. Власна воля і власна думка кожного чоловіка мусіла би щезнути, занидіти, бо ану ж держава признає її шкідливою, непотрібною... Всевладність комуністичної держави.. означала б тріюмф нової бюрократії над суспільством, над усім його матеріяльним і духовим життям".

Вказував Франко теж на деструктивні наслідки комуністичної системи для суспільно-економічного життя, зокрема для хліборобства. Твердження марксистів, що селяни стануть поступовими щойно тоді, коли будуть знесені самостійні господарства, а їхні власники стануть робітниками і пролетарями, Франко назвав безглуздим. Воно таким і виявилося, коли в Совєтському Союзі винищено т. зв. „куркулів" — найбільше продуктивний селянський елемент і заведено колгоспно-панщизняну систему з мінімальною видайністю праці і продуктивності. Щоб рятувати населення від голоду, довелося комуністичній владі імпортувати мільйони тонн зерна з-за кордону. Ставши віч-на-віч з економічною катастрофою, генсек Ґорбачов став думати про поворот до самостійних господарств.

У своїй головній доповіді на з'їзді народних депутатів СССР у Москві в червні ц. р., він говорив, що „фінанси держави серйозно розладнано, розреґульовано споживацький ринок, що у свою чергу викликає постійний недобір, товарну паніку, невдоволення і соціяльне напруження в республіках".

Не менше проникливо передбачив наслідки марксистської доктрини В. Липинський зразу після заіснування совєтської держави. Він передсказував у книзі „Листи до братів хліборобів" на початку 20-их років, що комуністична влада „зломить собі голову на питанні матеріяльної продукції". Бо не можна винищенням продуцентів і своєю власною непродуктивністю добитися добробуту, а потім поліційною нагайкою примусити народ до праці. Стимулом до праці може бути або надія на грошовий зиск, або внутрішнє задоволення з виконуваного заняття. (У липні ц. р. Ґорбачов жалівся американському державному секретареві Дж. Бейкерові, що має проблему, як змінити наставлення до праці у своїх громадян — як і що зробити, щоб люди хотіли працювати).

Зрештою, нехіть до праці є притаманна номадським народам, які звикли жити із скотарства і грабежів, а матеріяльною працею погорджують. Кочовиками чи півкочовиками за їхньою культурою є теж росіяни, які накидають свій спосіб життя в колективній системі всім завойованим народам. Звідси їхня ненависть до хліборобів і намагання перемінити їх у безземельних робітників, позбавити їх віри в Бога, що як бездушний інвентар мають працювати на цілі хмари большевицьких бюрократів і велетенську армію, тобто на модерних кочовиків.

Закінчення буде.

В Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

Група учасників церемонії посвячення могил УСС-ів в Києві.

Після закінчення учасники рушили до міськвиконкому вимагати звільнення затриманих вранці греко-католиків. Через якийсь час після спроб міліції розігнати гурт людей, що зійшовся на майдані перед виконкомом, їм пообіцяли, що затриманих відпустять.

На 20 хвилин було також затримано голову київської СНУМ Д. Корчинського.

В ПРОГРАМІ КУЛЬТУРНОГО ОБМІНУ

Об'єднання Мистців Українців в Америці *при співпраці* **УККА**

в п'ятницю, 10-го листопада 1989 р. о год. 6-ій веч.

в конференційній залі будинку УККА

203 2-га Авеню, 2-ий поверх

— відбудеться —

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ

АРҐЕНТИНСЬКОГО АРТИСТА-ІКОНОПИСЦЯ

Карла Ґонзалез-Ґаллеанно

на яку запрошується українське громадянство, щоб підтримати запропоновану програму культурного обміну між арґентиськими та українськими мистцями. Вистaвка триватиме від **10-го до 17-го листопада, щоденно від год. 1-ої до 5-ої по пол., а в п'ятницю та суботу від 1-ої до 8-ої год. веч.**

ОМУА

В неділю, 12-го листопада ц. р.

Громада Нюарку-Ірвінґтону

відзначає святочною

АКАДЕМІЄЮ

ТРИ ВАЖЛИВІ РІЧНИЦІ

нових часів української історії:

60-річчя основання Організації Українських Націоналістів;

80-ті роковини народження Голови Проводу ОУН св. п. С. Бандери;

50-річчя відновлення державности Закарпатської України.

Академія відбудеться

в Бурнет Джуньор Гай Скул в Юніон, Н. Дж.

при Морріс і Колдвел Авеню

Початок 4-та год. по пол.

В мистецькій програмі:

- **Виступить Хор Думка з Ню Йорку в повному складі**
- **Рецитацію виконає пані Оля Шкафаровська-Рудик**
- **Святочні доповіді виголосять: д-р А. Лозинський і д-р В. Шандор**

ГРОМАДЯНИ! **Негайно зверніться до місцевого секретаря чи організатора УНСоюзу, або пишіть прямо до Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі за інформаціями про Союзове забезпечення. Пам'ятайте про народну приповідку: БЕРЕЖЕНОГО ГОСПОДЬ БЕРЕЖЕ!**

Увага Секретарі Відділів УНС!

Проситься Відділи, які ще досі не замовляли стінних календарів УНС на 1990 рік, прислати замовлення до Організаційного Відділу УНСоюзу перед 10-им ЛИСТОПАДА 1989 р.

Листопад — це місяць Українських Воєнних Інвалідів.

Вшануйте в листопаді велику жертву своїх інвалідів Визвольних Змагань і зложіть щедрий даток на Національний Листопадовий Дар Українським Воєнним Інвалідам.

Датки проситься пересилати на адресу:

SOCIAL SERVICE OF UWV, 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

Єдина нагода

З української преси Америки і Канади ми вже знаємо, що 3-го грудня ц.р. в Прудентополі (Бразилія) відбудуться урочисті святкування для відзначення 175-ліття народин Т. Шевченка. Це будуть найбільші святкування в Бразилії, на які вибираються українці сусідніх держав Арґентини і Параґваю.

Урочистість , буде подвійна, бо плянується посвячення музею і пам'ятника Т. Шевченкові, роботи відомого скульптора Леоніда Молодожанина. Святкування відкриє Юрій Шимко, президент СКВУ.

Заплянований виступ 100 бандуристів, які почали навчання гри на бандурі три роки тому.

Завдяки пожертвам українців Америки і Канади за останні три роки вдалося перевезти до країн Південної Америки 202 бандури, 18 малих полтавок, зроблених у Ню Йорку, 4 бандури концертові, одні цимбали і щонайменше на сім тисяч кобзарського матеріялу. Преосвященний єпископ В. Лостен, Параскевія Витвицька, Володимир Тисовський, Юрій Кравець, д-р М. Шпитко, Василь Трубич, Богданна і Ігор Чуми з Канади пожертвували більш як дві бандури. Ми щиро вдячні усім, а особливо тим, які закупили бандури для цілих ансамблів, що тепер носять їх імена: Миколі Бойчукові за бандури для колеґії св. Ольги в Прудентополі, Михайлові Пирському — для колеґії св. Ольги в Прудентополі, Михайлові Пирському — для катедри в Прудентополі, Іванові Деркачеві — для катедри о. Блащишина в Бразилії та для Енкарнасіон-Параґвай. Є багато більше інституцій і поодиноких осіб яких треба було б згадати. З них двічі на мій заклик відгукнулись „Самопоміч" з Ню Йорку і православна Кредитівка, Український Народний Союз.

В попередніх роках ми мали нагоду двічі перевезти бандури безкоштовно турами, організованими найстаршою агенцією Ковбаснюк. Тим разом тура заходами канадсько-американського комітету має свій початок з Торонта. Туристи з Канади приїдуть до Ню Йорку, тут злучаться з туристами Америки і всі разом відлетять до Буенос Айрес — першої зупинки. Ще не пізно зголоситись на туру, яка спеціяльно виїжджає 24-го листопада. При цій нагоді туристи будуть мати змогу оглянути головні центри Південної Америки, а також бути присутніми на великих концертах в Буенос Айрес і Куритибі.

Крім того, що ми вже доставили туди велику кількість бандур, зорганізували ансамблі, школи гри на бандурі, потребуємо ще негайно щонайменше п'ятдесять бандур для нових місцевостей і як доповнення там, де ансамблі подвоїлись.

Щоб скоординувати спільний виступ усіх тих ансамблів у Прудентополі, нам потрібно хоч місяць завчасу вислати досвідченого бандуриста-дириґента. Тому, що Ю. Китастий під сучасну пору об'їжджає з концертами Україну, ми будемо щасливі дістати згоду Валентини Родак, яка є довголітнім керівником ансамблю в Торонто „ім. Г. Хоткевича", а також дириґентом катедрального хору.

Ми апелюємо до ширшого громадянства Америки і Канади, допомогти нам перевести, а заразом закінчити успішно кампанію відродження кобзарства в Південній Америці. Нам відома широка акція збірки речей для тих країн. Але там потребують також культурної допомоги. Дітвора часто навчається грати на бандурі гуртками де є тільки одна чи дві бандури.

Кожний народ живе так довго, доки живе його національна культура. Наша культурна спадщина є одна з найбагатших у світі. Тут, на еміґрації, ми часто маємо нагоду переконатись, як чужинці захоплюються нашими народними скарбами. Зокрема наша золотострунна бандура приносить нам добре ім'я. Два роки тому в Бразилії, бандура з'явилася на обкладинці „Нешенел Джеографік".

Яка шкода, що ми на еміґрації не маємо мільйонового фонду бандури, з якого могли б черпати на репрезентативні поїздки по цілому світі наша славна капеля ім. Т. Шевченка в Дітройті і „Гомін Степів" в Ню Йорку. Згадую наш виступ в катедрі св. Патрика, а сл. п. кардинал Кук підніс руки вгору і сказав: „Небесна музика! Ви, українці, повинні бути горді, що маєте такі дорогоцінні національні скарби". То ж і не диво, що „Гомін Степів" запросили поруч з польським хором витати Папу Павла VI, а коли не вистачало часу для двох груп — попросили бандуристів. Багато таких і сотні подібних моментів переживали бандуристи після своїх виступів.

Звертають з проханням до любителів українського мистецтва, а особливо до всіх культурних установ і українських банків прислати нам свої пожертви, щоб ми могли закупити бандури, які безкоштовно будемо могти перевезти до Південної Америки.

Звертаюсь до всіх тих, які мають в себе в хаті бандури, навіть уживані, а з них не користають, прислати їх нам ЮПС, або лишити їх для нас та повідомити нас в „Самопомочі", Українській православній кредитівці, або в Сурмі. Пожертви просимо слати на: Self Reliance (N.Y.)Federal Credit Union 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003. Acct. No.12855.

або

Ukrainian Orthodox Federal Credit Union P.O. Box 160 Cooper Station New York, N.Y. 10276-0160, Acct. No. 32220.

М. Чорний

10-ий Бібліографічний конкурс УНІГУ на нагороду ім. Ценків

Комісія Бібліографічного конкурсу при Українському Науковому Інституті Гарвардського Інституту проголошує 10-ий Конкурс на праці з української бібліографії і книгознавства на академічний рік 1989-90. Готові, але ще ніде не друковані праці на довільну тему з українознавства слід надіслати поштою, під власним прізвищем, у чотирьох примірниках на адресу інституту — не пізніше 1-го березня 1990 року. Надіслані праці будуть розглянені членами комісії Бібліографічного конкурсу і найкраща з них буде нагороджена нагородою ім. Миколи і бл. п. Володимири Ценків в сумі 1,000 дол.

Надіслані праці будуть оцінюватися за такими критеріями: оригінальність і актуальність тематики, високоякісні методологічні прийоми в організуванні матеріялу та добротякісне технічне виконання праці, особливий вклад, що його вносить праця в ділянку української бібліографії або книгознавства.

Вислід конкурсу буде проголошений у червні 1990 року в УНІГУ.

Праці можуть бути в українській, або англійській, а в винятокових випадках, також в інших мовах. Тематика праць — виключно з ділянок українознавства. Рід праць — довільний, наприклад: загальні бібліографії з поодиноких дисциплін за певний період часу, тематичні бібліографії, бібліографія писань одного автора, предметний покажчик серійного видання, бібліографічні есеї аналітичного чи описового типу, або більш загальні праці, в яких українська рукописна, чи друкована книга є центром уваги, як культурне явище.

У залежності від кількости і якости надісланих праць, сума річної нагороди може бути розділена між більше авторів, або перенесена до наступного року — в випадку, коли надіслані праці, не відповідатимуть вимогам конкурсу.

Праці слід надсилати поштою (рекомендовано) на адресу: Cenko Prize in Ukrainian Bibliography, Ukrainian Research Institute, 1583 Massachusetts Ave. Cambridge, Mass. 02138.

Комісія Бібліографічного конкурсу УНІГУ: Мирослав Лабунька (університет ЛяСал) — голова, Осип Данко (Єйльський університет) і Дмитро Штогрин (Іллинойський університет) — члени.

УВАГА! УВАГА!

Члени Конвенційної Комісії УНСоюзу Балтимор - Вашінґтон, Д. К.

СХОДИНИ КОНВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

— відбудуться —

в суботу, 11-го листопада 1989 року
в годині 10-ій ранком
в приміщеннях дому „САМОПОМІЧ"

239 South Broadway, BALTIMORE, MD

В програмі сходин обговорення всіх справ пов'язаних з підготовкою 32-ої Конвенції УНС, яка відбудеться **від 28-го травня до 2-го червня 1990 р. в готелі Гаєт-Рідженсі у Балтиморі.**

За дальшими інформаціями прошу звертатися до **головного радного Евгена Іванцева,** керівника Бюра УНС у Вашінґтоні, **телефон: (202) 347-8629**

Головний Екзекутивний Комітет УНС

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Ярослава Кравса

мужа нашої кузинки Марти Кравс передаємо 20 долярів на УГС

Ірена ЛІХОЛІТ та Лєна СУШКІВ

Ділимося болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 25-го жовтня 1989 р. на 68-му році життя після тяжкої недуги відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

Володимир Зазулькевич

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відправлені в п'ятницю, 27-го жовтня 1989 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 28-го жовтня 1989 р., о год. 9-ій рано в похоронному заведенні Петра Яреми, а відтак була відправлена Заупокійна Служба Божа о год. 10-ій у церкві св. Юра в Ню Йорку. Тлінні Останки були перевезені на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбург, Н. Й.

Залишені в глибокому смутку:

дружина — АННА
син — ЯРОСЛАВ з дружиною ЛЮБОЮ
та внуками — СТЕПАНОМ І КРИСТОФОРОМ
дочка — ОРИСЯ КОГУТ з мужем ПЕТРОМ
брат — СТЕПАН з Родиною в Україні
свати — МИХАЙЛО Й ОЛЬГА КОГУТИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 31-го жовтня 1989 р. відійшов у Вічність, після тяжкої недуги наш Найдорожчий

МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ І ШВАҐЕР

бл. п.

ЙОСИФ (ЮЗЬО) ПАСЛАВСЬКИЙ

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 2-го листопада 1989 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Grey-Parker, 100 E. Main St., Port Jervis, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 3-го листопада 1989 р. о год. 9:30 рано в церкві св. Володимира в Glen Spey, N.Y., **а опісля на цвинтар св. Духа,** Hamptonburg, N.Y.

Залишені в глибокому смутку:

дружина — ОРИСЯ
доньки — ОЛЕНА Й ІРЕНА
сини —
НЕСТОР з дружиною ПЕТРУСЕЮ і дітьми АЛЕЮ і ДАНИЛКОМ
МАРКІЯН
сестри —
ОЛЬГА
ДАРІЯ
брат — БОГДАН з Родиною
шваґерки —
СОНЯ БОРЕЦЬКА з Родиною
НАТАЛКА МЕЛЬНИК з Родиною
ЯРОСЛАВА ГУНЧАК
шваґри —
ТАРАС ГУНЧАК з Родиною
ІВАН ГУНЧАК з Родиною
ближча і дальша Родина в Америці, Україні, Польщі, Німеччині й Австралії

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 24-го жовтня 1989 р., несподівано відійшла у Вічність наша Найдорожча

СЕСТРА, ТЕТА І ШВАҐРОВА

бл. п.

ОЛЬГА ЯХНО

учителька на Рідних Землях, членка Союзу Українок 82-го Відділу в Ню Йорку.

ПАНАХИДА в середу, 1-го листопада 1989 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Fucillo and Warren, 205 S. Main St., Manville, N.J. 08835.

ПОХОРОН в четвер, 2-го листопада 1989 р. о год. 11-ій рано в церкві св. Михаїла в Manville, N.J., **а відтак на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.**

В глибокому смутку:

сестри —
ГАЛЯ МИХАЙЛІВ вдова по о. МАКАРЕВІ
СОНЯ ГОЛІЙЧЕК з мужем д-ром РОМАНОМ
сестрінка — ДАРІЯ ПОНЧИЧ з мужем АНДРІЄМ і сином АНДРІЙКОМ
братанка — МИРОСЛАВА КРАВЦІВ з мужем ІГОРЕМ і синами ОРЕСТОМ і РОМАНОМ
братанок — д-р РОМАН ЯХНО з дружиною д-р ГАННОЮ і сином д-р РОМАНОМ мол. і дружиною д-р ГЕЛЕНОЮ та їх дітьми
інж. ОЛЕГ ЯХНО з дружиною НОРІТОЮ і синами РОМАНОМ і ОЛЕГОМ
братанка — д-р МИРОСЛАВА БОУЗЕК з мужем д-ром ІРІ і дітьми ТОМАШКОМ і КЛЯРКОЮ
братанок — ВОЛОДИМИР ЯХНО
братова — ВІРА ЯХНО
та ближча і дальша Родина на Рідних Землях і в Чехо-Словаччині

Daria Poncic
P.O. Box 3082, Steinway Station, L.I.C., N.Y. 11103

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

Уділення абсолюторії уступаючим членам Крайової Пластової Старшини і Крайової Пластової Ради закінчило першу частину з'їзду, а відтак учасники його розійшлися радити поодинокими комісіями аж до вечері, що розпочалася о год. 8-ій вечора.

При президіяльному столі засіли капелян Пласту пл. сен. о.Б. Смик з дружиною, голова ГПБ, представник Українського Народного Союзу, головний секретар Володимир Сохан з дружиною, представниця Спілки Української Молоді Америки, головна булавна Оля Король, уступаючі голови КПС і КПР та їх члени, як і члени Президії з'їзду.

Отець Б.Смик заінтонував молитву „Отче наш", яку підхопили усі присутні, а відтак поблагословив їжу. Святочною вечерою проводив пл. сен. А.Бігун, який попросив до привіту головного секретаря УНС В.Сохана і представницю СУМА О. Король.

В.Сохан у своєму слові підкреслив, що Український Народний Союз від початків завжди оцінював велику виховну працю Пласту і постійно йому допомагає морально і матеріяльно. При тому пригадав, що вже один із перших пластових таборів відбувся на саме тоді закупленій Союзівці.

О. Король тепло вітала пластунів від СУМА, стверджуючи, що обі ці українські молодечі організації мають ці самі цілі і ці самі проблеми.

В розваговій частині виступив молодий співак зі Львова Гриць Гриновець з широким репертуаром пісень і віршів, його власного укладу. Молодого виконавця учасники вечері нагородили щирими оплесками, вимагаючи постійно дальших пісень.

Ведучий вечерею А. Бігун в коротких словах розповів присутнім про скріплення зв'язків з Україною завдяки численним поїздкам українців із ЗСА та відвідинами тут політичних і культурних діячів. Він поінформував про недавню конференцію професіоналістів у Вашінгтоні, в якій брали участь гості з України. При тому підкреслив, що більшість з організаторів конференції це були пластуни.

А. Бігун відчитав також наспілі привіти від Кардинала і Патріярха УКЦ Мирослава Любачівського, від капеляна УАПЦ о.Артема Селепини, від Крайової Пластової Старшини в Канаді і від Союзу Українок Америки.

Вечерю закінчено традиційною пластовою піснею „Сіріли у сумерку" і „Надобраніч", але відтак ще довго вніч пластуни радили на окремих комісіях.

В неділю вранці усі учасники з'їзду взяли участь у Богослуженні у церкві св. Тройці, яке відправив парох о. Лев Любинський, при чому привітав з'їзд і поблагословив його наради, які продовжилися до полудня. Присутні вислухали звітів із нарад поодиноких комісій: Резолюційної, за яку звітувала голова пл. сен. Мотря Мілянич, Статутової — пл. сен. Тарас Дурбак, Верифікаційної — пл. сен. Юрій Ференцевич, Таборової — пл. сен. Дора Горбачевська, Юнацької — пл. сен. Петро Содоль, Новацької — пл. сен. Людмила Дармограй, Фінансової — пл. сен. Юрій Литвинишин, Пластприяту — Стефанія Косович.

З уваги на те, що в 1991 році припадає 80-річчя Українського Пласту і на терені ЗСА повинна відбутися чергова Міжкрайова Пластова Зустріч, XIX Крайовий З'їзд покликав окрему комісію, що має зайнятися підготовою цієї імпрези і за пляни комісії звітував ст.пл. Тарас Сілецький.

За Номінаційну комісію звітував ст.пл. Юрій Білик, який запропонував від комісії на голову Крайової Пластової Старшини на чергові два роки пл. сен. Ольгу Кузьмович, що учасники з'їзду прийняли загальними оплесками.

Згідно із пропозицією, яку з'їзд одобрив, до складу КПС обрано зменшене число членів. До неї увійшли: пл. сен. Оля Стасюк — генеральний секретар, ст. пл. Всеволод Онишкевич — перший заступник і голова організаційного сектора пл. сен. Дарія Якубович — другий заступник і голова виховного сектора, ст. пл. Христя Санторе — крайова комендантка пластунок, ст. пл. Роман Білинський — крайовий комендант пластунів, ст.пл. Борислав Білаш — діловод юнацького вишколу, ст. пл. Маркіян Гаврилюк — діловод новацького вишколу, ст. пл. Володимир Шевчук — третій заступник і голова фінансового сектору, пл. сен. Леся Юзенів — діловод преси, ст.пл. Ігор Струтинський діловод спорту, Стефанія Косович — діловод Пластприяту. Вже після проголошення того складу повідомлено, що телефонічно дав згоду перебрати Крайову таборову комісію пл. сен. Іван Гвозда. Крайову Пластову Раду очолив пл. сен. Ігор Сохан.

Перед складенням святочного приречення новообраного проводу, що його перевів голова ГПБ пл.сен. О. Гаврилюк, О. Кузьмович звернулася із коротким словом до присутніх, заявляючи, що прийняла цей важкий пост лише на прохання своїх молодих подруг і друзів, і що лише з поміччю їх вона зможе виконати свої обов'язки. Тому закликала усіх присутніх станичних і виховників прирікати разом із нею що будуть „чесно виконувати свої обов'язки для добра Пласту". І вони спільно повторяли слова приречення, щоб відтак з почуттям, що усі вони відповідають за дальшу долю пластової організації в ЗСА роз'їхатись домів.

Пл.сен. І. Сохан подякував предсідникові з'їзду пл. сен. Ю. Савицькому під гучні оплески учасників за взірцеве переведення того з'їзду, а уступаючим членам КПС і організаторам з'їзду пл.сен. А.Бігунові та пл.сен. Ю.Попелеві за його підготову.

Відбулося...

(Закінчення зі стор. 1)

реагувати проєкт статуту паризької групи і скерувати його як зразок до Парижу, Лондону, Брюсселю тощо.

Щодо фінансової та технічної допомоги із Заходу, вирішено приймати її тільки від індивідуальних осіб та груп через їх відпоручників в Україні, або через Закордонне Представництво УГС. Групи сприяння можуть також матеріяльно допомагати у видавничій та іншій діяльності Закордонному Представництву УГС. Щодо одержання Закордонним Представництвом УГС допомоги від Фонду демократизації конґресу ЗСА питання залишити відкритим до вияснення умов надання такої допомоги.

Л. Лук'яненко повідомив про спільність кінцевої мети, проголошеної в обох проєктах нової програми УГС — побудови незалежної української держави. Але істотним є розходження в пропозиціях щодо структури майбутньої реорганізованої УГС: його проєкт пропонує створення централізованої політичної організації партійного типу з індивідуальним членством, яка існуватиме на рівних правах з іншими аналогічними організаціями.

Проєкт В. Чорновола передбачає збереження в майбутній політичній організації теперішньої федеративної структури із широким самоврядуванням місцевих організацій, що керуватимуться не програмою, а Декляраціею принципів.

Після виступів вирішено закічити обговорення на наступному засіданні ВКР після ознайомлення активу з обома проєктами і завершення роботи редакційної комісії для зведення їх в один проєкт.

Так само залишилось відкритим питання про назву майбутньої реорганізованої УГС. Пропонували назви: Українська Демократична Спілка, Українська Народно-Демократична Спілка, Українська Громадянська Спілка, Українська Національно-Демократична Спілка, Спілка (або Партія) за демократію та незалежність України, Спілка Національно - Демократичних Рухів в Україні.

ВКР постановила послати на нараду до Криму делеґацію у складі: Л. Лук'яненко, Й. Зісельс , С. Гура.

Михайло Горинь, як голова секретаріяту НРУП, поінформував про намічені на 15-го жовтня мітинґи по всій республіці за підтрим-ку альтернативного виборчого закону: центральний мітинґ у Києві 22-го жовтня, а також пікетування представниками з усієї України біля Верховної Ради УССР 25-го жовтня, на час засідання Верховної Ради. Крім того, екологічна секція руху намітила похід від Рівнянської АЕС через екологічно небезпечні об'єкти до Києва з проведенням у різних пунктах маршруту мітинґів та збиранням підписів під екологічними відозвами.

У грудні цього року плянується відзначення пам'яти жертв голоду в Україні 1932-33 років. ВКР підтримала намір взяти найактивнішу участь у цих заходах.

У справі підготови установчого з'їзду УГС, ВКР постановила організаційно оформити групи чи філії там, де це ще не зроблено (Кіровоградська, Миколаївська, Закарпатська, Луганська, Кримська області), доручивши це відповідальним за ці області членам Виконавчого Комітету. Протягом місяця провести також в усіх філіях вибори делеґатів на установчий з'їзд, подавши повні списки членів УГС та делеґатів кожної філії прессекретареві ВК Я. Данилейко.

Підтверджено норму представництва на з'їзді: крім повного складу ВКР, по одному делеґатові від кожного повного чи неповного десятка членів спілки. Подати також списки запрошених.

В. Овсієнко повідомив, що 7-го жовтня о 12-ій год. відбудеться Панахида на могилі замученого в концтаборі українського патріота, журналіста Валерія Марченка в селі Гатне під Києвом.

Й. Зісельс передав ВКР УГС запрошення на нараду національних фронтів з єврейськими організаціями, що відбудеться 18-19-го листопада у Ризі.

А. Доценко розповів про роботу кореспондентського пункту і пресслужби УГС у Москві, закликав до оперативної подачі інформації з областей.

ВКР прийняла відозву громадян України із закликом підтримати альтернативний проєкт, який запропонувала група народних депутатів СССР від України.

Є. Пронюк повідомив про намір Товариства репресованих провести 10-го грудня в Києві мітинґ у зв'язку із Міжнародним Днем прав людини.

Про громадсько-політичний рух та роботу УГС в своїх областях розповіли: Луців (Донецьке), Єфімов (Біла Церква), Пасічник (Харків), Дем'янюк (Рівне) та інші.

У зв'язку з інформацією Пасічника, ВКР рекомендувала зібрати в усій області факти використання каральними органами військкоматів, медичних та інших установ для зведення порахунків з активістами УГС, щоб підготувати звернення до відповідних міністерств, а також іншої акції протесту.

Враховуючи великий обсяг фактів для „Білої книги адміністративного терору в Україні", місцевим філіям доручено підготувати такі книги в кожній з областей, включивши факти за останні півтора-два роки.

Визначено порядок денний наступного засідання ВКР, за підготову якого відповідає Михайло Горинь. Основні питання, що будуть розглядатися:

1. Про підготову до з'їзду УГС — готують Лук'яненко та члени ВК;
2. Про хід підготови до виборів — готує Хмара;
3. Про фінанси УГС — готує Чорновіл;
4. Затвердження делеґатів на нараду в Ризі.

Московська...

(Закінчення зі стор. 2)

ліття і що УКЦ леґально існує в Польщі, Юґославії, Західній Німеччині, Канаді, Австралії, ЗСА.

Завідуючий ідеологічним відділом Львівського обкому Компартії В. Григоренко сказав:

„Питання леґалізації і, якщо хочете, регабілітації УКЦ складне, болюче. Але вирішувати його треба. Сьогодні настав такий момент, що відмовчуватись, заганяти проблему всередину вже не можна, неможливо". Рожнов зазначає, що Григоренко поділився з ним і своїми майбутніми плянами, які вселяють надію і заспокоєння, але радіти передчасно не варто, тому він не розголошує тих плянів.

Архиєпископ В. Стернюк сказав, що силою захоплених храмів він ніколи не освятить, бо вважає, що леґалізувати УКЦ повинна влада, котра вчинила терор. Тепер вона повинна відмінити рішення Львівського Собору. Владика Стернюк також сказав, що вірних РПЦ він не ототожнює зі священнослужителями, які вороже наставлені до УКЦ, засуджує кожен недобрий вислів проти православія і так діятиме й надалі.

А тим часом вірні УКЦ збираються під відкритим небом і тисячоголосо моляться: „Пресвятий Боже і Пречиста Діво Маріє, почуйте нас! Це ми, Господи!"

Так закінчується стаття про УКЦ в „Огоньку" і подана фотографія, зроблена під час молитви українських католиків на вулиці у Москві.

Щотижнева...

(Закінчення зі стор. 1)

Квасновським взяли участь у створенні осередку НРУП у Крем'янці. Головою крем'янецького осереду НРУП обрано Анатолія Куратова, а членами Ради активістів УГС Бориса Скопляса і Григорія Осальця.

• 4-го жовтня у Чернігові у Деснянському районовому суді відбувся суд над членом УГС Олександром Котенком, звинуваченим в організації 24-го вересня у місті несанкціонованого мітинґу. Під час суду з'ясувалося, що подані міліцією протоколи зфабриковані. Проте суддя замість того, щоб закрити справу, віддав матеріяли на додаткове розслідування.

• У зв'язку з жорстоким побиттям мирних демонстрантів 1-го жовтня загонами ЗМОП-у (Загін міліції особливого призначення) та іншими численними фактами ущемлення громадян з боку партійної влади, 4-го жовтня у Львові створено загальноміський страйковий комітет, який об'єднав страйками понад 60 підприємств та установ. Головою львівського страйкового комітету вибрано члена УГС Віктора Фурманова, його заступником члена УГС Степана Хмару. 5-го жовтня у Пороховій Вежі відбулося перше засідання львівського страйкового комітету, на якому обговорено ряд організаційних питань і прийнято звернення, текст якого наводимо: „До працюючого люду Львова і області! Дорогі співвітчизники! 1-го жовтня 1989 року увечері каральні органи Львова перетворили святкове дійство, присвячене традиційному Дню Міста, у криваве побоїще над абсолютно безневинними і безборонними людьми. Після подій 4-го серпня 1988 року, 12-го березня 1989 року з народом третій раз повелися як із безправними рабами. 3-го жовтня 1989 року на багатьох підприємствах, установах та навчальних закладах Львова відбувся двогодинний страйк-протест, який привів громадян Львова до думки, що для оборони своїх прав, координації дій, необхідно створити львівський страйковий комітет. Його завдання — відстоювати права та інтереси робітників, боротися за соціяльну справедливість брати активну участь у вирішенні державно - політичних та економічних проблем, а в разі крайньої необхідности оголошувати страйк. У львівський страйковий комітет уже увійшли представники понад 30 заводських страйкомів, 25 страйкомів закладів і установ, два територіяльні страйкоми Дрогобича та Трускавця, представники всіх незалежних об'єднань і товариств. Створюйте на всіх підприємствах, установах та вузах страйкові комітети — дійовий орган захисту Ваших прав!"

• 5-го жовтня у місті Седневі Чернігівської области у Клюбі відбувся схід жителів, організований партбюрократією з метою публічного осуду політичної діяльности голови Української Гельсінкської Спілки Левка Лук'яненка. Від УГС перед людьми дали виступити тільки Левкові Лук'яненкові. Його слова перебивали криками спеціяльно організовані владою слухачі з різних кінців залі, і він не міг у достатній мірі донести до жителів містечка суть своєї політичної діяльности. Під час зборів члени Чернігівської Філії УГС розгорнули в залі синьо-жовтий прапор, що викликало справжню гістерію партійних прихвостнів.

Вступайте в члени УНС

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ТРОЙ, Н. Й.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в суботу, 18-го листопада 1989 року
о год. 3-ій по пол.
в залі Українського Клюбу
402 25th St., WATERVLIET, N.Y.

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делеґати 31-ої Конвенції наступних Відділів:

13, 57, 88, 150, 191, 266, 476, 477

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд організаційної праці Округи у 1989 р.
3. Доповідь головного предсідника УНСоюзу д-р ІВАНА О. ФЛИСА
4. Обговорення загальних союзових справ
5. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
6. Внески, запити
7. Закриття нарад

В нарадах візьмуть участь:

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Володимир Квас, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Павло Шевчук, голова
Володимир Літинський, секр. укр. мови — Петро Урбан, секр. анг. мови
Володимир Варшона, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
НЮАРК, Н. Дж.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в неділю, 12-го листопада 1989 року
о год. 1-ій по пол.
в залі школи св. Івана Хрестителя
Sanford Avenue & Ivy Street, Newark, N.J.

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делеґати 31-ої Конвенції наступних Відділів:

14, 27, 37, 65, 76, 133, 142, 172, 214, 219, 234, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд організаційної праці Округи у 1989 р.
3. Доповідь головного секретаря УНСоюзу ВОЛОДИМИРА СОХАНА
4. Обговорення загальних союзових справ
5. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
6. Внески, запити
7. Закриття нарад

У нарадах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
д-р Нестор Олесницький, гол. контролер УНС
Андрій Кейбіда, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Ярослав Леськів — *голова*
Роман Пиндус — *секретар* Володимир Боярський — *касир*